

VI Mazowieckie Forum Partnerstwa Lokalnego (2009)

Blanka Krasuska Data publikacji: 30.10.2010

W dniach 28 - 29 października 2009 r. w Pułtusku odbyło się VI Mazowieckie Forum Partnerstwa Lokalnego. Tematem tegorocznej konferencji było „Partnerstwo na rzecz osób niepełnosprawnych na Mazowszu”.

Forum zorganizowane zostało przy współudziale Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej, Polskiej Organizacji Pracodawców Osób Niepełnosprawnych (POPON) oraz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - Oddział Mazowiecki. Do udziału w konferencji zaproszeni zostali przedstawiciele samorządów powiatowych, Urzędu Marszałkowskiego oraz jego jednostek organizacyjnych, starostowie powiatów, burmistrzowie oraz prezydenci miast Mazowsza, dyrektorzy powiatowych urzędów pracy, ośrodków pomocy społecznej i powiatowych centrów pomocy rodzinie oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych i partnerów społecznych. W konferencji wzięło udział 140 osób.

Honorowy patronat nad VI Mazowieckim Forum PL objął Marszałek Województwa Mazowieckiego i Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Bogaty program pierwszego dnia Forum wypełniły wystąpienia Dyrektora WUP w Warszawie, Kierownika Zespołu ds. Współpracy Regionalnej i Partnerstwa Lokalnego, wykładowców z Uniwersytetu Warszawskiego, Akademii Pedagogiki Specjalnej oraz przedstawicieli współorganizatorów konferencji.

Na wstępie Natasza Grodzicka, Kierownik Zespołu ds. Współpracy Regionalnej i Partnerstwa Lokalnego, przedstawiła bezrobocie osób niepełnosprawnych w świetle danych statystycznych. Osoby niepełnosprawne stanowią grupę, która ze względu na istnienie różnorodnych barier, ma największe trudności w znalezieniu pracy. Zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy bezrobotni niepełnosprawni zaliczani są do osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Na podstawie sprawozdań MP i PS - 01 i MP i PS - 07 na koniec czerwca 2009 r. w urzędach pracy województwa mazowieckiego zarejestrowanych było 7 406 osób niepełnosprawnych, które stanowiły 3,7 % ogółu bezrobotnych. Następnie dr Ewa Giermanowska, socjolog, adiunkt w Instytucie Stosowanych Nauk Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego, omówiła wyniki badań empirycznych dotyczących zatrudniania osób niepełnosprawnych przez pracodawców na chronionym i otwartym rynku pracy. Zatrudnienie chronione postrzegane jest często jako jedyne dostępne miejsce pracy dla osoby niepełnosprawnej, gdzie może ona dostać pracę tylko niskokwalifikowaną i niskopłatną. O zatrudnieniu osób niepełnosprawnych przesądzają w dużej mierze korzyści finansowe. Najchętniej zatrudniani są niepełnosprawni po zawale serca (73%), najmniej chętnie - osoby niewidome (6%). Osoby niepełnosprawne jako pracownicy, mimo iż wykazują mniejszą samodzielność, wydajność i dyspozycyjność to okazują większą lojalność wobec pracodawcy, są bardziej pracowici i staranni.

Dr hab. prof. APS Paweł Boryszewski, reprezentujący Akademię Pedagogiki Specjalnej w Warszawie, przedstawił trudności w tworzeniu spółdzielni socjalnych dla osób niepełnosprawnych. Referowany materiał oparty został na wynikach badań empirycznych przeprowadzonych w ramach projektu pn. „Kluczowa rola gmin w aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego”. Omówione zostały poszczególne etapy realizacji projektu, szczegółowe zagadnienia związane z budowaniem spółdzielni socjalnych, takie jak: zaangażowanie w taką działalność różnych osób, etapy jej tworzenia, kłopoty napotykane w trakcie prac oraz ocena tych działań przez społeczności lokalne. Na zakończenie dr hab. Paweł Boryszewski podkreślił, iż pomimo tego, że w wyniku projektu nie powstała ani jedna spółdzielnia socjalna, to na minimalnym poziomie uruchomiany został proces kształtowania świadomości społecznej w odniesieniu

do osób niepełnosprawnych. Troska o niepełnosprawnych w postaci konkretnych działań, nie jest przywilejem osób niepełnosprawnych, to niezbywalny obowiązek pełnosprawnej części społeczeństwa.

Dr Paweł Bronowski, prezes Bródnowskiego Stowarzyszenia POMOST, zapoznał uczestników konferencji ze specyfiką funkcjonowania oraz metodami wsparcia osób niepełnosprawnych z powodu chorób psychicznych. Funkcjonowanie to cechuje się trudnościami w nawiązywaniu kontaktów z innymi ludźmi i wycofywaniem się z kontaktów społecznych. Szczególną właściwością osób chorujących psychicznie jest podatność na stresujące czynniki psychospołeczne. Postawa taka prowadzi do niechęci w angażowanie się w kontakty interpersonalne, co skutkuje narastaniem izolacji społecznej i poczuciem osamotnienia. Najskuteczniejszymi metodami wsparcia są środowiskowe systemy leczenia. Skoncentrowane na poziomie lokalnym, zintegrowane działania lecznicze, rehabilitacyjne oraz programy wspierające funkcjonowanie społeczne stanowią obecnie swoisty standard w pracy z osobami chorującymi psychicznie. Model środowiskowy wzmacnia funkcjonowanie pacjenta w miejscu, w którym żyje, zapobiega marginalizacji.

Przedstawiciel współorganizatora, Krzysztof Czechowski reprezentujący Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - Oddział Mazowiecki, omówił wybrane zagadnienia i programy PFRON wspierające osoby niepełnosprawne w rehabilitacji zawodowej. Przedstawione zostały cele, na które przeznaczane są środki Funduszu, zgodnie z Ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 r. Nr 123 poz. 776), m. in. rekompensata pracodawcom kosztów zatrudnienia osób niepełnosprawnych, refundacja składek na ubezpieczenie społeczne dla osób niepełnosprawnych, przystosowanie i wyposażenie nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych czy pomoc dla osób niepełnosprawnych, które rozpoczynają działalność gospodarczą/rolniczą czy tworzą spółdzielnie socjalne. Następnie omówiono programy edukacyjne (Student, Uczeń na wsi), programy wspierające (Komputer dla Homera, Pegaz 2003), programy informacyjne, programy wspomagające osoby niepełnosprawne w aktywizacji zawodowej (Junior).

Podstawowe zagadnienia i perspektywy rozwoju ekonomii społecznej na Mazowszu zaprezentował Artur Pozorek z Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej. Na początku wystąpienia podjął próbę zdefiniowania pojęcia ekonomii społecznej, następnie omówił podmioty prawne ekonomii społecznej, tj. stowarzyszenia, spółdzielnie, centra i kluby integracji społecznej, zakłady aktywności zawodowej. Na zakończenie wymienione zostały działania na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, podejmowane przez Zespół ds. rozwiązań systemowych w zakresie ekonomii społecznej (opracowanie projektu ustawy o przedsiębiorstwach społecznych, opracowanie ram finansowych dla funkcjonowania ekonomii społecznej, przygotowanie założenia systemu edukacji w zakresie ekonomii społecznej).

Na zakończenie pierwszego dnia Forum przedstawiciele Polskiej Organizacji Pracodawców Osób Niepełnosprawnych (POPON) Agnieszka Węgrzynowicz i Szymaon Wroński przybliżyli uczestnikom konferencji zakres działalności swojej organizacji. POPON działa od 1995 r. i skupia blisko 600 firm i instytucji zatrudniających osoby niepełnosprawne. Organizacja podejmuje działania na rzecz stworzenia prostego i przejrzystego prawa, które sprzyjałoby zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz występuje w interesie środowiska pracodawców osób niepełnosprawnych na różnych szczeblach władzy, od samorządu po administrację centralną.

Podczas drugiego dnia konferencji uczestnicy pracowali w trzech grupach warsztatowych prowadzonych przez przedstawicieli współorganizatorów. Warsztat A - prowadzony przez Szczepana Wrońskiego, Dyrektora Działu Prawnego POPON, dotyczył korzyści z zatrudniania osób niepełnosprawnych. Warsztat B - prowadzony przez Artura Pozorka, Pełnomocnika Marszałka Województwa Mazowieckiego ds. Osób Niepełnosprawnych - dotyczył kierunków rozwoju ekonomii społecznej na Mazowszu. Warsztat C - prowadzony przez Krzysztofa Czechowskiego PFRON - Oddział Mazowiecki - dotyczył wybranych zadań i programów realizowanych przez PFRON (dobre praktyki). Na zakończenie konferencji odbyło się podsumowanie pracy grup warsztatowych.